Ч. 234 Второк 19 жовтня (1 падолиста) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Конференция для розоруженя. — Справа ревізиї процесу Драйфуса.)

Загально припускають, що ґр. Муравієв вскорі по своїм повороті з Лівадиї, де перебуває тепер на царскім дворі, розішле до всїх европейских держав урядове запрошене на предложену царем конференцию в справі т. зв. розоруженя. Конференция має зібрати ся в Петербурзї, а єї засїданя — як зачувати будуть відбувати ся в теперішній палаті Ради державної, в давнїйшій палаті княгині Ляйхтеберґской. Приватні депеші з Петербурга доносять з тамошних добре поінформованих кругів, що цар, яко господар відкриє єї лично. Нинї нема сумнїву, що всї правительства без виїмки вишлють до Петербурга своїх представителїв, хоч би длятого, аби показати свої добрі наміри для благородної цїли. В публичній опінїї переважує гадка, що хоч на конференциї виявлять ся найлїпші наміри представителїв держав і хоч не забракне там доказів о конечности удержаня мира на довгі лїта, то однако сумнївна річ, чи конференция стане новою епохою в історії народів.

Засїдане трибуналу в справі ревізиї процесу Драйфуса розпочало ся в суботу о 1-ій годинї в полудне. В сали було того дня меньше публики як на попередних засїданях. Перед палатою судовою було цїлком спокійно. Оборонець Драйфуса Морнар виголосив бесїду. Доказував, що письмо на „бордеро" не єсть письмом Драйфуса і перечив, немов би можна було доказати, що Драйфус наслїдував в нїм письмо Естергазого. Дальше критикував спосіб веденя слїдства против Естергазого. Ґен. Пеллїє допустив ся в нїм многих неправильностий. Закінчив відкликом до сердець суддів, аби не дали терпіти невинному. Відтак заявив президент Лев, що трибунал віддалює ся на нараду. Нарада тревала $3^1/_2$ години. О годинї 5 мін. 45 вечером вийшов трибунал і оголосив таку ухвалу: Трибунал касацийний по нарадї в сали обрад і розібраню листу мінїстра з дня 27 вересня 1898 р. та внесеня ґенерального прокуратора що до засуду I париского суду воєнного, виданого д. 22 грудня 1894 р. на Альфреда Драйфуса, по розслїдї акту процесу, признаючи, що жадане ревізиї відповідає приписам артикулів 443, 444 і 445 кодексу процедури карної, орікає, що жадане ревізиї єсть оправдане. Дальше, узнаючи що після представлених єму доказів, трибунал касацийний не може видати мериторичного ореченя без додаткового слїдства і постановлює, що має зарядити ся доповняюче слїдство. Вкінци що до внесеня ґенерального прокуратора, аби вимір кари на Драйфуса знесено, орікає трибунал, що о знесеню кари постановить ся аж по переведеню згладаного слїства. — Зараз по відчитаню ореченя трибунал вийшов з салї.

Шкільна анкета.

В великій сали нарад Видїлу краєвого зібрала ся дня 27. жовтня о годинї 11. перед полуднем анкета для реформи середних шкіл. З запрошених 35 членів явило ся 30, решта оправдали свою неприсутність. Маршалок отворив засїдане промовою, в котрій звернув увагу, що здавна вже відзивають ся голоси незадоволеня з нашої школи середної; і не дивота, бо не виросла она на народнім ґрунтї. Справою заняв ся вкінци сойм і припоручив Видїлови краєвому скликати анкету. Маршалок краєвий взиває покликаних до анкети цїлком свобідно висказувати свої гадки, без уваги на те, чи оконечна ухвала, яка западе в анкетї, видаєсь кому можливою до переведеня, чи нї. Хоч законодатство в справах середних шкіл не належить поки що до сойму, все-ж таки годить ся памятати, що сойм старає ся о розширене своєї компетенциї; а врештї і без того репрезентация краю найде спосіб, щоби ухвалам анкети надати повагу в рішаючих кругах і вистарати ся о можливе їх переведене. Члени анкети мають перед собою квестионар краєвого Видїлу; але головне питане, на котре випаде анкетї відповісти, є: чи реформа середних шкіл є потрібна чи нї? В разї, коли потрібна, чи треба старатись о одноцїльну школу середну з осьмилїтною наукою? чи може о школу, одноцїльну в низших клясах, а роздїлену у висших (теж разом з осьмилїтною наукою)? Маршалок заповідає повну свободу дискусиї.

Сю промову приняли всї з вдоволенем в переконаню, що таке становиско анкети і єї предсїдателя подає надію на добрий успіх нарад.

Ґр. Меч. Рей, занявши слово, констатує передовсім, що при нинїшній шкільній системі є велике перетяжене учеників, а мимо того образоване не є цїлковите. Жерелом того перетяжепя є наука грецкої мови. Бесїдник, виказуючи цїль середної школи, домагає ся не цїлковитого знесеня науки грецкої мови, але щоби єї обмежено до як найменьшої міри, а за те заступлено наукою геленїзму; але латиньской

---

1)

ПІНЕҐІНОВА ЖЕНИТЬБА.

(З російского. — К. М. Станюковича.)

I.

Александер Іванович Пінеґін, видний, стрункий, може трийцятьлїтний молодець, якось того рана не спішив ся до своєї канцеляриї. Задуманий, ходив по своїй комнатї на четвертім поверсї великої камяницї, устроєній як переважно всї подібні комнати середно заможних людий. Ряд книжок на великій полици, дві часописи на столї і фотоґрафії деяких писателїв вказували на свого рода писательский наклін у молодця.

Скорим, нервово неспокійним кроком дуже роздразнених людий ходив там і назад, звісивши на груди голову, покриту буйним, ясним, трохи кучерявим волосем. Від часу до часу задержував ся коло столика і розсїяно потягав із склянки по троха чаю або приступав до вікна і вдивлював ся з напруженем в сїрий, дощевий сумерк понурого петербурского осїнного дня.

Хто бачив би того молодця, як він тепер поводив ся, той певне не відгадав би в нїм жениха, що лиш вчера вечером осьвідчив ся і котрого з одушевленем приймила щиро люблячи его дївчина. Єго хороше і розумне лице, з нїжними, мягкими чертами, цїлком не подобало на лице залюбленого і щасливого судженого. Противно. Він був дуже поважний, пригноблений і сумний. Ті великі, сиві очи глядїли понуро, задумчиво, немов би чого питали, а від часу до часу засьвітив в них зловіщий огонь. Здавалось, що він зводить з собою якусь тяжку внутрішну борбу і не думає о судженій, лише о чімсь иншім, важнїйшім і очевидячки дуже неприємнім.

— Ну, так.... то підлість! — сказав голосно до себе, немов би висказував свої внутрішні гадки.

Коли він вчера просив о єї руку, вірив — немов би не відчував цїлком ясно цїлої підлости свого поступованя — що щиро говорить, вневнюючи о своїй любві ту бридку дївчину, котрої великі, ясні, щирі очи були вірним зеркалом єї дитинячо-доброї души. А она, щаслива і залюблена, вірила єму, так само, як вірила перше в правду єго високопарних бесїд, що найшли відгомін в єї горячім серци.

Але нинї, коли пробудив ся, стояла та підлість в цїлій своїй наготї перед ним.... Атже він украв любов тої молодої дївчини, бо не виявив ся перед нею чоловіком, яким справді був.... Він сказав лож, вневнюючи єї о своїй любві....

Чи то була любов?

Она нї раз єму не подобала ся, і колиб не єї мілїони, то він не сказав би до неї нї одного слова! Була препогана, майже калїка: грубі, острі черти, широкий, плескатий ніс, виставаючі лицеві кости, що зраджували єї азийске походжене, великі, неповоротні, червоні руки, мала, груба, безобразна стать, словом цїла єї поява не мала в собі нїчого привабливого.... Лише єї очи, ті задумчиві, великі, темні очи були хороші. А той щирий погляд....

— А все таки я ту підлість зроблю — сказав Пінеґін.

Звучало то як заохочуючий поклик — хвилю перед тим голос єго боязливо дрожав — немов би він додавав собі відваги, як дїти, що хотять побороти в собі страх.

Так він не надумуючись зробить ту підлість.... Богатство — сеж сила, независимість. Чиж має він того зречи ся лише тому, що не любить тої молодої дївчини? І длячого? Аби як перше лишити ся пролетарем, бідолахою, сидїти в канцеляриї над заплїснїлими актами, у вільних хвилях мазати оповіданя та малі статейки, зарабляти марних сто рублїв і вічно числити ся з кождим грошем та потїшати ся при тім гадкою, що несе ся в сьвітї ідеї, о які не журить ся нї один чоловік на сьвітї? Аби потайки завидувати маючим людям і удавати ідеального аскета, що жиє не так як инші?...

А по правдї сказавши, який з него борець за ідеї? Молодим студентом одушевляв ся всїм благородним і добрим... і то як раз тодї було в модї, а пізнїйше, по скінченю наук виїздив він з своїми скрайними поглядами властиво лиш длятого, аби похвалити ся і заімпонувати дуракам та плїв всїлякі пісенїтницї

ской мови треба після гадки бесідника учити ліпше ніж доси.

Ректор Кадиї домагає ся одностайної середної школи для всїх образуючих ся науково. Засади льоґічного мисленя є однакі, тож вправу в мисленю і вироблене ума повинно в однакий спосіб переводити ся. Яко професор медицини, бесїдник достеріг, що здібність досліджуваня і льоґічного мисленя у абітурієнтів ґімназияльних є слаба. Треба би поправити систему шкіл — а се обіцює собі бесїдник по одностайній середній школї.

В тім самім дусї промавляє Романович. Противно-ж директор Кульчиньский уважає австрийску ґімназию знаменитою институцию і не може уявити собі лїпшої середної школи. Обстає за грекою і бажає науку єї задержати бодай в тім обемі, як доси. На се відповів Ротер, збиваючи в знаменитій полеміцї виводи передбесїдника. Ґімназиялїстам дає відчувати ся недостаток науки рисунків. Через те їх естетичний змисл не може гаразд розвинути ся, а на богато пожиточних, суспільних урядженъ они цїлком сліпі. Через недостаток належного образованя в природних науках они не розуміють часто найважнїйших здобутків цивілізациї. А з другої сторони і образоване реалїстів є надто односторонне і се дає їм відчувати ся через ціле житє. Зарадити тому може одностайна школа.

Вармский прихиляє ся до виводів Кади-ого і Романовича, а протестує против висказу Кульчиньского, мов то школа є добра а ученики кепскі. Таке означене є цїлком не педаґоґічне. В 10 році житя не можна ще оцїнити здібностий дитини на стілько, щоби призначати єї безусловно чи до ґімназиї, чи до якої фахової школи. Де є таке мірило здібностий?

З дальших бесїд належить піднести заяву дра Дзендзелевича в імени тов. Związek rodzicielski, в котрій жадає народного вихованя молодїжи, яко підстави до практичного житя і вироблення шляхотного і чесного характеру.

На вечірнім засїданю відчитав ректор Кадиї сформуловане задачі і цїли середної школи: Середна школа є самостійним, народним, науково-виховавчим заведенєм, котрого цїлию є: виховане учеників на пожиточних, сьвітлих, духово і фізично кріпких горожан краю — через гармонійне виобразоване всїх їх умислових сил, що добре, хороше і шляхотне, на пожиток народної суспільности, через вироблене їх фізичної сили і зручности і через уділене їм вислого, загального образованя, що обіймало би головні вислїди сучасного знаня у всїх важнїйших галузях, а що буде для молодїжи приспособленєм до кождої самостійної, умислової працї, а через те також найліпшим приготовленєм до наукових студий, так самостійних, як і на всяких висших наукових заведенях.

Дальші бесїдники заявляють ся за тим загальним означенєм цїли середної школи ректора Кади-ого і полемізують з дир. Кульчиньским. Др. Йордан звертає притім особливу увагу на виключне прикладане ваги на учене з поминенєм вихованя — а також розвиванє фізичних сил ученика. Єго бесїда належала до найгарнїйших.

Др. Савчак жадав докладнїйшого поясненя того „народного напряму“, якого жадає ся в школї. З уваги, що в нашім краю живуть побіч себе дві народности, жадане „народного напряму в школї“ є неясне і може бути всїляко або і хибно понимане. Бесїдник висказує надію, що руска молодїж буде мати рускі школи, де могла би плекати руского народного духа. Коли один член анкети, др. Дзендзелевич, успокоював др. Савчака стилїзацією цїли середної школи, котра мала би відповідати „природному“ народному духови, тоді п. Барвіньский, не заспокоєний тим, в довшій промові умотивував жадане, щоби для рускої молодежи було запевнене виховане в рускім народнім дусї.

На тім покінчено дискусию над I. точкою квестионаря і на внесене кн. Чарторийского приступлено до обговореня злучених точок II., III. і IV. тогож квестионаря.

Рей каже, що абітурієнт не вміє латини, хотяй учив ся єї через 8 лїт. Треба тому покласти більшу вагу на науку історії але не мучити при тім датами і іменами, а вчити поглядово. В послїдних двох роках треба дати більше свободи ученикам, щоби підготовити їх до розумного уживаня унїверситетскої свободи.

Наконець промовляв Ґерман, яко делеґат ради шкільної, простуючи, що науку природничу подає ся на оказах і експериментах, а так само і историю подає ся не лише, як ґімнастику памяти, але поглядово. Що до карности, то і так в послїдних двох лїтах переведені деякі полекші, а ученики і те вже надуживають.

На тім замкнено засїдане о год. $8^{1}/_{2}$ вечером, а на другий день від год. 10 рано, проваджено дальше наради над II., III. і IV. точкою квестионаря в справі реформи середних шкіл.

(Дальший хід нарад подамо другим разом.)

Новинки.

Львів дня 31-го жовтня 1898.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс повітового комісаря Мат. Бесядецкого з Ряшева до Бялої, а концептового практиканта ц. к. Намістництва Лук. Борек-Прека з Бялої до Ряшева. — Дирекция почт і телеграфів візволила на заміну службових місць почтовому офіциялови Фр. Лаховичеви у Львові і асистентови Маєрови Фрайгайтови в Бережанах.

— **Нові уряди почтові.** З днем 1 падолиста с. р. входить в житє філїя почтового уряду в Тернополи (в середмістю). Та філїя одержить назву „Тернопіль 2“. — Дальше увійдуть в житє з днем 1 падолиста с. р. нові уряди почтові: в Брусницку грибівского повіта, в Блюдниках станиславівского повіта, в Давиначи борщівского повіта і в Псарах рогатиньского повіта.

— **Шкарлятина.** Львівске старовство оголошує, що в сусїдних громадах як в Навариї, Малчковичах і Нагоряиах стверджено урядово 26 случаїв шкарлятини. З огляду на то, що мешканцї тих місцевостий прибувають майже що день до міста Львова, повідомлює о тім маґістрат населене міста, аби мало ся на осторожности.

— **Обида релїґії.** Перед віденьским судом ставав недавно купець Роберт Шлезінґер, котрий в оповіщеню в Neue freie Presse о паприцї ужив такого звороту: „Хто раз їв сьвятий хлїб зі стола Божого, не приймє вже земної поживи, а хто раз смакував паприки Шлезінґера, покине кожду иншу“. Прокураторня обжалувала Шлезінґера за те о обиду релїґії, а разом з ним також редактора N. fr. Presse Колера о занедбане надзору. Судиї присяжні затвердили вину обжалованого і трибунал засудив Шлезінґера на місяць арешту, а Колера на 50 зр. гривни.

— **Руско-народний театр** приїхав уже в пятницю з Жовкви до Львова на цикль представлень. В понедїлок відограє в ювілейний вечер

о переміні социяльного ладу на сьвітї. I за то тратив одно місце за другим та завдавав дурним людям страху. Властиво-ж залежало єму на социяльнім перевороті так, як на торічнім снігу. „То прийде само з себе“ — гадав собі, а між тим хотів жити. Чого мав гинути з голоду, як бідний але ідеальний ідеаліст, коли притім не відчував ні найменшого вдоволеня?... Він дякує за таку ласку! Ні... такої рідкої нагоди, аби добре ужити житя, він не опустить, хочби навіть за цїну підлости. Сам себе не міг обманювати. Підлість була підлостию і він хочби якими доказами і викрутами не міг єї оправдати... Але перед ким має він оправдувати ся? Всї скажуть, що він зробив розумно і будуть єму завидувати.

— Чи справдї всї? — питав якийсь влїзливий, внутрішний голос і на блїдім лици Пінеґіна виступив сильний румянець.

Він гадав о дівчинї, що єму сподобала ся, о тій милій, розумній і хорошій Ользї Николаївній. Від давна знали ся добре з собою і часто сходили ся. I она була очевидячки для него дуже прихильна. Як випаде найблизша стріча і що він скаже на своє оправдане? Чи не він то сам так строго осуджував женитьбу для гроша?... Яка погорда промовить з єї очий, коли дізнає ся, чому він женить ся... Ні, радше не бачити того погляду і не заходити більше до неї. Тут міліони не придались би ні на що. То мусів Пінеґін сам признати.

Він нагадав собі також малий кружок людий, яких він уважав рішучо благородними і добрими. В тім кружку обертавсь він і був гордий на знакомість з ним, тим більше, що до него належало двох, трех писателїв.

I всї ті люди будуть також обурені єго поступком і відвернуть ся від него. То цїлком певно, що они від него відвернуть ся.

— А чорт їх побери! — скрикнув гнївно.

Він почав тепер переходити в думцї всїх тих людий і вишукував в них добрі і злі їх сторони та побільшував їх хиби в вдоволеням чоловіка що сам поступив підло і потїшає ся тим, що инші люди, котрі уважають ся приличними і честними спосібні допустити ся також якогось нечестного дїла. Він в души розбирав кождого як найточнійше і силував ся притім відкрити щось злого, коли не в тім, що они справдї зробили, то бодай в тім, що они імовірно могли зробити. Чи справдї були они так непорочні і не обманювали они і себе і других?

I невдоволений Пінеґін старав ся вмовити в себе, що богато з тих людий зробило би так самісїнько як і він, колиб лиш лучила ся їм до того нагода, а до того ще й в видї двох міліонів. А колиб они єї пропустили, то лише зі страху перед осудом инших, і відтак хвалились би своїм геройством, а в души жалували би, що їм забракло відваги.

Ті гадки успокоїли трохи Пінеґіна і він вийшов з хати, аби сповістити ту новину своїй матери і тїшити ся вражінєм, яке она зробить на єго найблизших свояків.

— Тож то они будуть тїшити ся, що я поправив ся, а до того ще так основно! — пробурмотїв Пінеґін і згірдно усьміхнув ся.

2.

Розворушений ішов улицями, трохи заголомшений сьвідомостию, що вскорі буде мати міліони, не вчисляючи копалень золота, що приносили величезні доходи, і великий дім в Петербурзї; усьміхав ся на гадку, що він, котрий має тепер всего пять рублїв в кишени, буде міг за кілька місяцїв розмітувати грішми як половою. I цїлим тим безмірним богатством буде міг заряджувати цїлком до вподоби. Она сказала єму вчера отверто: „Бери всьо, твоє, ти добрий і честний і будеш знати ліпше як я зробити богатство жерелом щастя і благословеня“. Очевидно він дасть щось і на добродїйні цїли, але не всьо, як то єго суджена в своїй великодушности хотїла би; она радо зреклась би цїлого маєтку. Ні, того не буде. Він не на то женить ся. Бо й на що придалась би така безкористовна філянтропія?... Капля в мори...

Він приглядав ся коням, елеґантним повозам, ставав перед виставовими вікнами, водив очима по величавих палатах і гадав: „I я також буду то всьо мати“ — і приємне чувство тої сили гроша находило на него. Тепер стояли перед ним отвором всї розкоші і вигоди житя і він буде їх уживати не як простак, але як образований чоловік з виробленим смаком і з найбільшими душевними вимогами... Буду мати знамениту бібліотеку, хороші образи.... Буду мати час і буду сам своїм паном....“ А тоді напише він справдї визначну річ, а не такі незрілі, невигладжені оповіданя, які писав доси для гроша. Всїлякі неясні пляни на будучність снували ся безладно по голові Пінеґіна. „По весїлю виїдемо зараз за границю і поживемо там що найменше рік, аби пізнати найкрасші місця Европи. Відтак осядемо в Петербурзї і замешкаємо в нашім власнім, хорошім, не надто великім домі, який велю збудувати і сам устрою на анґлїйский лад. Буду мати одно крило, де буду працювати. На лїто і осїнь їдемо за границю....“ Серед тих думок не забув і на добрі дїла. Поправить положене робітників в копальнях золота своєї жінки і вишле там справного чоловіка. Голодуючим буде роздавати гроші.... В першій хвили гадав Пінеґін о стотисячах, але відтак признав, що досить буде й пятьдесять. На лїтературний фонд дасть двайцять пять тисячів, так само

„Наталку Полтавку“ в театрі гр. Скарбка, а в середу на перше представлене в сали Почтового клюбу (давнїйше Frohsinn) дасть Марусю“, драматичну перерібку з повісти Квітки-Основяненка з дуже гарним музичним прольоґом композициї о. Виктора Матюка.

— Нове руске товариство економічне засновуе ся на два судові повіти Олесько і Броди; статути сего товариства вислано 24 с. м. до Намістництва. Товариство названо „Сільский Господар“, а мае оно на цїли піднести всї галузи господарства: рільництво, огородництво, садівництво і пасїчництво. Средствами до осягненя витиченої цїли мають бути відчити і практичні виклади з демонстрациями, видавництва, віча і вистави господарскі, закладане відповідних шкілок та огородів і т. ин. Товариство буде також посередичити в продажи і закупнї знарядів і продуктів господарских, о скілько на се позволять его фонди. Статут підписали сьвященики з брідского і олеського судового повіта: Т. Дуткевич з Цїпок, Дороживьский з Каддубиск, Гутковский з Ясенева, Ю. Дуткевич з Дубя, Цегельский з Голосковиц, Лонкевич з Чехів, Туркевич з Поникви і Цебровский з Кутів.

— Джума у Відни. Вчера над раном померла третя жертва джуми, а то доглядачка Альбертина Пеха, по кількадневних муках. Єї похоронено з такою самою осторожностию як Барiша і дра Міллера в $3^1/_2$ годин по смерти, о години 6-ій рано. Всї инші особи відокремлені в павільонї Франц-Йосифа здорові і вже майже на певно можна сказати, що нїхто з них не занедужае на ту страшну пошесть.

— Процес о дефравдацию, якпй відбував ся перед львівским судом присяжних против війта Фірута з Цївкова в чесанівскім повіті і писаря тої громади Маркевича, як також против урядника чесапівскої ради повітової Ґебавера — скінчив ся в суботу. Трибунал засудив Ґебавера на 4 місяцї, а війта Фірута на 3 місяцї вязницї; Маркевича увільнено.

— З Станиславівщини пишуть нам: В лїсї належачім до гр. Потоцких, з понедїлок дня 10 с. м. кількох робітників з Підпечар складали на купу галузе полишене від латрів і около 1-шої години пополудни зійшли ся всї коло огню, щоби троха відпочити і огріти ся, бо день був холодний. Але не веселий се був відпочинок, бо паробок Василь Велляик, 22-лїтний, взяв стрільбу наладовану льотками, котру побережник, лягаючи коло огню, положив коло них. Паробок оглядаючи стрільбу нараз вистрілив прямо в лице 31-лїтного господаря Филипа Пилипового та на місци положив его трупом. Филип Пилипів полишив молоду жену.

— Покусаний безрогою. Андрух Задура, селянин з Загіря під Львовом, виплекав собі здоровенного кабанця і онегди постановив его обернути на гроші. Годованець зміркував, що з ним починають щось недоброго, бо анї руш не дав ся висадити на фіру, котра мала его повезти на торг і з досади вкусив свого кормителя в рамя. Рана заподїяна немязожерною звіриною була велика, бо на 10 цм. довга, але домородні хірурги залїпили еї землею, а невдячного кабанця продано на торзї у Львові. Доперва аж тепер звернув ся Андрух Задура на ратункову стацию о пораду. Добродїйна інституция не відмовила его просьбі і порадила Андрухови пійти до шпиталю на курацию, бо рана від такого лїку, як болото, дуже розъятрила ся.

— Одна фабрика паперу в Голляндиї впала на гадку, чи не дала би ся ужити на фабрикацию паперу гичка з бараболь. Зроблено пробу і она дала вислїд несподївано добрий. За тонну бульбяної гички платить фабрика 5·60 франків.

— Помер О. Іван Лазуркевич, сьвященик-ювілят, парох в Дроздовичах, нижанківского деканату, перемиской епархії, в 79 роцї житя, а в 53-ім сьвященьства. Похорон відбуде ся нинї.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 31 жовтня. Особи стоячі в близьких зносинах з міністром скарбу впевняють, що небавом буде знесений дневникарский стемпель. — Цїсар приїхав сюди з Будапешту і просто з зелїзничого двірця відїхав до Шенбруна.

Париж 31 жовтня. Міністерство війни обійме Фрейсіне.

Рим 31 жовтня. Конґрес антианархістичний збере ся в Римі дня 26 падолиста.

— В канцеляриї руского товариства педаґоґічного, при улици Академічній, ч. 8, можна купити слїдуючі виданя: 1) Образкові виданя: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цїлком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Дїточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Дїточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дїтий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дїтям ч. І. 40 кр. — Нашим дїтям ч. II. 40 кр. — 2) Виданя без образків: Читанка ч. І, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капцї 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андів 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповіданя по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двосьпів для дїтий з фортеп. 10 кр. — Леоніда Глїбова: Байки 5 кр. — Днїпрової Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двосьпів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордїєнко: Картагенцї і Римляни 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів 20 кр. — Молитвенник народний, в полотно оправлений 20 кр. — Др. Л. Кельнер. Коротка історня педаґоґії 60 кр. — Василь В-р. Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до краю велеканів 25 кр. — Остап Макарушка. Короткий огляд руско-українського письменства 15 кр. — Мальота. Без родини 40 кр. — Віра Лебедева. Прогулька 5 кр. — Др. Мандибур. Олїмнія 35 кр. — Сальо. Непос для III. кл. ґімн. 65 кр. — А. К. Робінзон неілюстрований 10 кр. — Kokurewicz Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej. 50 кр. — Тарас Шевченко. Кобзар для молодїжи. 1.20 зр. — Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	3·15	2·08	—	—	9·53	11·27	—
Іцкан	6 05	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Сколього	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Хирова	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Янова	—	—	—	8·45	—	7·44	—

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·05	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·45	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·55	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Скольогоі Стрия	—	—	—	—	1·40	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Стрия, Калуша	—	—	—	12·15	—	—	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

на висші жіночі курси і кождого року буде удержувати стипендиями по кількох студентів і студенток. „Все то чоловік мае спокійнїйшу совість — гадав Пінеґін — як дасть щось другим із свого богатства.... Психольоґія страху.... Не без причини люблять люди, що обстригли свою овечку, робити великі записи і читати відтак похвальні гимни в часописях.... Они крали і рабували, а як відступлять кілька окрушин зі свого стола, їм за то дякують.... Прекрасно!

Хороша і струнка, елеґантно одїта панї, що ішла напротив него, звернула его увагу на себе і пригадала ему его будучу жінку...

Він мимовольї порівнав еї і зморщив чоло....

— Ах, чомуж она така погана! — сказав сам до себе.

— Любов прийде по вінчаню. За те она така добра, мила і така образована — пробовав Пінеґін потїшити ся, але то була слаба потїха. Єго лїпша часть душі протестувала і ему здавало ся, що він ті мілїони набув за високу цїну. — Буду мусїв удавати і говорити неправду, укривати свою відразу і як муж тої поганої, осоружної женщини з жовтим лицем і плескатим носом — це й пестити еї....

Але він порішив поступати честно. — Я вже зумію укрити мою відразу перед тим добрим, щирим сотворінем; буду з нею нїжний; добрий.... Она не пожалуе, бо я не зроблю еї нещастною, хоч би вже для самої вдячности.... Она нїколи не довідае ся правди.

Пінеґін задержав ся на улици Велика Морска перед виставовим вікном якогось волотника. Оглядав виставлені річи і постановив зробити своїй судженій подарунок, очевидно щось відповідного і недорогого: нараменник або якій перстень — брилянтів мала она й так вже досить. І цьвітів, котрі она дуже любила, принесе їй.

Але що будучий мілїонер мав всего лиш пять рублів в кишени, то мусїв насамперед роздобути гроший. Тепер та річ не робила ему нїяких клопотів, так як перше. Тепер міг він дістати, кілько хотїв. Діфур певне не скаже: Нї!

І Пінеґін пішов до Діфура, звістного лихваря, що недалеко звідси мешкав. Пінеґін знав того Діфура віддавна, називав его в жарті „міністром“ і був ему винен від двох лїт триста рублів, за котрі платив досить правильно пять процент місячно.

Сходами вийшов він скоро на другий поверх і отворив непрозрачні скляні двері. Голос дзвінка сповістив гостя. Високий, товстий служачий поміг Пінеґінови здоймити плащ і сказав, що він буде мусїв трохи пождати. В сусїдній малій комнатї висїло велике зеркало, котре показувало сидячого в своїй комнатї при великім округлім столї Діфура і плечі одного з его клієнтів. Діфур з своєї сторони бачив входячого.

Пінеґін сїв в малій ждальни, в котрій лежало на столику кілька ілюстрованих книжок і часописий. На щастє крім него не було тут нїкого і він не потребував довго ждати. По пятьох мінутах вийшов з сальону ґенерал в товаристві малого округлого і червоного старшого панка з привітливим і усьміхненим лицем.

— Чим можу вам служити, Александре Івановичу? — спитав панок з легким чужим акцентом і повдорови свого товчого довжника привітливою усьмішкою. — Довго не мав приємности бачити вас — говорив пан Діфур дальше, подав Пінеґінови руку і попросив его до сальону.

(Дальше буде).

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Европи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го сїчня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без нїякої доплати

(анї за книжки, анї за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, старанним виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого“ і обіймуть — виймивши спопуляризовану вже трилоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок літературний знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слідуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венециї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛІ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** именно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і ПРУСА „ТАМ!..“

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белєтристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї:
„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“ написав А. ЛЯНҐЕ.
„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“ нап. А. ПОТОЦКИЙ.
„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“ нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“.**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цікавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).